

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Αθήνα, 20 Μαΐου 1996

Πρίν προχωρήσω στην έκθεση τῶν απόψεών μου, ὀφείλω νά διευκρινίσω ὅτι συνδέω τήν «ἐνότητα τοῦ λαοῦ» μέ τό γεγονός ὅτι πιστεύω πώς ὁ ἑλληνικός λαός παρέμεινε καί ἐξακολουθεῖ νά παραμένει στήν πλειοψηφία του προοδευτικός. Παρότι δέχτηκε σφροδρότατα πλήγματα ἀπό τίς ἐνωμένες δυνάμεις τῆς ἐσωτερικῆς ἀντίδρασης καί τοῦ ξένου παράγοντα, ἔχει ἀποδείξει ὅτι σέ κάθε ἱστορική εὐκαιρία παραμένει πιστός σέ ἀρχές, ἰδεώδη καί πολιτικές, μέ στόχους, ὅπως εἶπα, προοδευτικούς ἕως ριζοσπαστικούς. Ἡ παραδοσιακή πάντως Δεξιά, ὅπως δείχνουν τά ἐκλογικά ἀποτελέσματα, παραμένει οὐσιαστικά γύρω σέ ἕνα 30-40%, πού αὐξάνεται εἴτε μειώνεται ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν. Τό ὑπόλοιπο 60% τουλάχιστον τό ἀποτελοῦν κοινωνικά στρώματα πού ἀνήκουν ἀπό τήν Ἀριστερά ἕως καί τήν Κεντροαριστερά. Ἀπόδειξη ἡ κυριαρχία τοῦ ΠΑΣΟΚ, καί μάλιστα ὡς κυβερνητική ἐξουσία ἐπί μία εἰκοσαετία, κυριαρχία πού ὀφείλεται στό ὅτι κατάφερε νά προσεταιριστεῖ ἕνα μεγάλο τμήμα τῆς διηρημένης καί ἐπομένως ἀδυνατισμένης Ἀριστερᾶς. Τό ΠΑΣΟΚ ὅμως δέν ἦταν τό σύνολο τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων, δεδομένου ὅτι δημιούργησε βαθύτατα χάσματα τόσο στήν ἀριστερή του πλευρά ὅσο καί, προπαντός, στή δεξιά του, χαρίζοντας λαϊκές κοινωνικές δυνάμεις, πού ἀπό τή φύση τους ἀνήκουν στόν προοδευτικό χῶρο, στά δεξιά κόμματα.

Ἐπομένως, ὁ στόχος πού θέτω παρακάτω γιά τόν «ἐνωμένο λαό» ἀφορᾷ τό σύνολο τῶν λαϊκῶν δυνάμεων, πού τόσο ἡ ἱστορική μας παράδοση ὅσο καί ἡ ἴδια ἡ ζωή τίς ἔχουν φορτίσει μέ προοδευτικές ἰδέες, πού στοχεύουν στή διεύρυνση τῆς ἐλευθερίας σέ ὅλες τῆς ἐκφάνσεις: Δημοκρατία, Ἐθνική Ἀνεξαρτησία, Κοινωνική Δικαιοσύνη, Παιδεία, Πολιτισμός. Ἐπομένως, ἐπιδιώκοντας τήν ἐνότητα τοῦ λαοῦ ἐννοῶ, *πρῶτον*, τίς δυνάμεις προόδου καί, *δεύτερον*, τήν ὑπαρξή πολιτικοῦ φορέα πού θά ἐνσαρκώνει αὐτήν τή μέγιστη ἐπιδίωξη πού, κατά τή γνώμη μου, παρα-

μένει μόνιμο αίτημα στή ρίζα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, δηλαδή τή συνένωση ὄλων τῶν λαϊκῶν δυνάμεων πού ἡ κοινωνική τους θέση καί οἱ ἱστορικές παραδόσεις τους τίς τοποθετοῦν στήν πλευρά τῆς προόδου.

*Λίγα λόγια
γιὰ τήν πολιτική μου φιλοσοφία*

Μέ δεδομένες λοιπόν αὐτές τίς παγιωμένες ἀπόψεις μου γιά τό πολιτικό κατεστημένο, πῶς ἐξηγεῖται καί, πιά πολύ, πῶς δικαιολογεῖται ἡ ἀνάμειξή μου στά πολιτικά δρώμενα τῶν τελευταίων δεκαετιῶν; Εἶναι ἕνα πρόβλημα γιά τό ὅποιο, νομίζω, εἶμαι ὑποχρεωμένος νά τοποθετηθῶ ὑπεύθυνα καί, κυρίως, πειστικά ἀπέναντι στό δεδομένο ὅτι, ἐκ πρώτης ὄψεως, φαίνεται νά ὑπάρχει ὄχι μία ἀλλά περισσότερες ἀντιφάσεις.

Στήν περίπτωση πού θά εἶχα ἐπιλέξει ὡς κανόνα ζωῆς τήν ἀριστοκρατική ἀποστασιοποίηση ἀπό ὅ,τι νομίζω πῶς δέν συμβιβάζεται μέ τίς ἀρχές μου, τό ἦθος μου, τόν τρόπο ζωῆς μου καί μιά πού ἡ πνευματική δημιουργία μου ἔδινε τή δυνατότητα – ἂν ἤθελα – νά ἀντιπαρέρχομαι γεγονότα, καταστάσεις καί πρόσωπα ἀφ' ὑψηλοῦ, τότε φυσικά θά φρόντιζα νά μήν ἀναμειχθῶ στά κοινωνικά καί, κυρίως, στά πολιτικά δρώμενα τῆς χώρας μου. Πόσο μᾶλλον πού δέν κατάφερα τελικῶς ὄχι νά ταυτισθῶ ἀλλά οὔτε κἀν νά πλησιάσω κανέναν πολιτικό-κομματικό χῶρο. Ὅπως ἤδη ἔχω δηλώσει, συνυπῆρξα μέ τήν Ἀριστερά μόνο σέ ἐποχές ἐθνικῆς κρίσης (1943-1949, 1963-1974 καί 1978-1986)· μέ τή Νέα Δημοκρατία στήν περίοδο βαθειᾶς ὄχι μόνο κρίσης, ἀλλά καί ἐθνικῆς σήψης (1989-1992).

Στήν οὐσία παρέμεινα μόνος, ἀνένταχτος, ἀνεξάρτητος ἀλλά αὐτοστρατευμένος. Ἡ φιλοσοφία μου καί ἡ πολιτική μου ὑπῆρξαν ἀπλές: Πίστευα μόνο στό μαζικό κίνημα, στόν ἐνωμένο στή βάση του λαό. Πίστευα ἀκόμα ὅτι δέν παίζει ρόλο μέ ποιόν τρόπο θά ἐνωθεῖ ὁ λαός. Φτάνει νά ἐνωθεῖ. Ἀπό κεῖ καί πέρα, πίστευα ὅτι ὁ ἐνωμένος στή βάση του λαός ἀποκτᾶ τόσο μεγάλη δύναμη, ὥστε νά ὀδηγεῖται πρὸς τήν αὐτοτέλεια ξεπερνώντας, ἀφήνοντας πίσω του καί, ἂν χρειαστεῖ, ἀπομακρύνοντας ἀκόμα κι αὐτούς πού γιά ἰδιοτελεῖς λόγους συνέτειναν στήν ἐνότητά του.

Ὅμως, ἕως ὅτου φτάσει ὁ λαός στήν αὐτογνωσία πού θά τόν ἀποδεσμεύσει ἀπό τά συνήθη κομματικά καί ἄλλα δεσμά του, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι – ἂν θέλουμε νά εἴμαστε ρεαλιστές – νά λαμβάνουμε ὑπ' ὄψιν μας τίς ὅποιες δεσμεύσεις, προκαταλήψεις, «πιστεῦω» κλπ. τῆς στιγμῆς, πού

σημαίνει ότι δεν μπορούμε να αγνοούμε τους εκάστοτε πολιτικούς του ποιμένες. Άφου στό Λαό ακολουθεῖ ὁ καθένας σάν τά πρόβατα τόν βοσκό του, γιά να ένωθοῦν τά κοπάδια σέ ένα, θά πρέπει να πειθοῦν οἱ βοσκοί να σμίξουν στό ἴδιο βοσκοτόπι, ανυποψίαστοι ὅτι ὑπογράφουν μ' αὐτόν τόν τρόπο τή «θανατική» τους καταδίκη ὡς αναμφισβήτητοι ἡγέτες, σωτῆρες καί βοσκοί σιωπηλῶν ἀμνῶν. Γιατί οἱ σιωπηλοί, πειθαρχικοί καί ανεγκέφαλοι ἀμνοί, ἀπό τή στιγμή πού θά πάψουν να ἀποτελοῦν κοπάδι καί γίνουν Λαός, ἀποκτοῦν δύναμη ἱστορική. Ὑπάρχει ποιοτική ἀλλαγῆ, ποιοτικό ἄλλα. Καί τότε ἀκριβῶς συμβαίνει να γίνεται ἱστορία.

Ἡ πρόσφατη ἱστορία μας δεν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά οἱ στιγμές ἐκεῖνες πού τά γεγονότα καί οἱ ἡγέτες ὁδήγησαν, χωρίς να τό γνωρίζουν οὔτε να τό θέλουν, στήν ἐνότητα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, γιά να τό μετανιώσουν εὐθύς ἀμέσως καί να κάνουν ὅ,τι ἦταν δυνατόν γιά να γλιτώσουν ἀπό τόν ἐνωμένο Λαό. Ἀλβανικό Ἔπος, Ἐθνική Ἀντίσταση, Δημοκρατική Ἀντίσταση, Ἐθνική κουλτούρα (κυρίως μέ τό τραγούδι). Προσωπικά δεν μέ ἐνδιέφερε ένα κόμμα, ένας ἡγέτης ἢ μιὰ κατάσταση, παρά μόνο στό βαθμό πού ἔκρινα ὅτι μπορεῖ να χρησιμεύσουν, να ἀποδειχθοῦν ὠφέλιμοι στίς συγκεκριμένες κάθε φορά διεργασίες ἐνότητας στή βάση τοῦ λαοῦ.

Τό κίνημα τῆς ἔντεχνης Λαϊκῆς Μουσικῆς, τό κίνημα τῶν Λαμπράκηδων, τό κίνημα τῆς Ἀντίστασης, ἡ ἐνότητα γύρω ἀπό τή («λύση Καραμανλῆ»), ἡ κίνηση γιά τήν ἐνότητα τῆς Ἀριστερᾶς καί, τέλος, ἡ ἐνότητα κατά τοῦ τριτοκοσμικοῦ αὐριανισμοῦ ἦσαν στοιχεῖα, μέθοδοι, ἀπόπειρες, προσπάθειες γιά να δημιουργηθεῖ ἡ μεγάλη κοίτη, πού θά χωρέσει τόν ἐνωμένο στή βάση του Λαό. Μπορεῖ οἱ ἐπιλογές μου να ἦσαν ἐπιτυχεῖς ἢ λαθεμένες. Μπορεῖ ἀκόμα, ἀντί γιά τό ἐπιδιωκόμενο ἀποτέλεσμα, να προέκυπτε ἀκριβῶς τό ἀντίθετο. Ἄς μήν ξεχνᾶμε, ὅμως, ὅτι ὑπῆρχε πάντοτε μιὰ ἐγγενῆς ἀδυναμία, Τό ὅτι δηλαδή μοῦ ἔλειπε κάθε φορά ὁ ἀναγκαῖος φορέας, ὁ κομματικός μηχανισμός, οἱ δημόσιες σχέσεις, ἡ οικονομική ὑποστήριξη, οἱ δαιδαλώδεις διακλαδώσεις στόν χαώδη κόσμος τῶν διαπλεκομένων συμφερόντων. Μέ μιὰ λέξη: τό κόμμα. Ὅμως μπαίνοντας σ' αὐτή τή λογική –τῆς ἐξουσίας– πίστευα (καί πιστεύω) ὅτι ἀναιρῶ ἐκ τῶν προτέρων τό ἐπιδιωκόμενο ἀποτέλεσμα: τή Λαϊκή ἐξουσία. Λαϊκή ἐξουσία μέ φορέα κομματική ἐξουσία, εἶναι σάν να σφάζεις τό ἔμβρυο στήν κοιλιά τῆς μητέρας. Ἀντίφαση! Πού ὁδηγεῖ ἴσως στήν οὐτοπία. Ὅμως, μεταξύ τῶν δύο κακῶν ἐπέλεξα συνειδητά τό λιγότερο κακό. Τό πρῶτο, τό μέγιστο γιά μένα, εἶναι ἡ βέβαιη ἀναίρεση τῆς πραγματικῆς λαϊκῆς κυριαρχίας ἀπό τό ὄργανο μέ τό ὅποιο ὑποτίθεται ὅτι θά κατακτηθεῖ, δηλαδή τήν κομματική κυριαρχία.

Όπως έχει αποδειχθεί, κανένα κόμμα έως σήμερα δεν κατόρθωσε να αγκαλιάσει τη μεγάλη πλειοψηφία ενός λαού, με εξαίρεση τὰ επαναστατικά, και αυτό για όσο διάστημα διαρκούσε ο επαναστατικός αντιστασιασμός. Όλα τὰ άλλα αντανακλούν τὰ μεγέθη του Άρχηγού και τῆς ἡγετικῆς ομάδας, πού, αντί νά αγκαλιάζουν τό σύνολο τῶν δυνάμεων τῆς προόδου μέσα στό λαό, ἡ δυναμική τους φτάνει μόνο Ν ἕως ἓνα τμήμα του, μέ ἀποτέλεσμα νά τόν διαιροῦν ἀντί νά τόν ἐνώνουν.

Και γιά νά μήν ἀναφερθῶ στή μαρξιστική ἀνάλυση τῆς πάλης τῶν τάξεων, προσωπικά βλέπω μόνο δύο βασικά κοινωνικά στρώματα νά ἀντιπαλεύουν, ἐκεῖνο τῶν ἐκμεταλλευτῶν και ἐκεῖνο τῶν ἐκμεταλλευομένων καθ' οἰονδήποτε τρόπο οἰκονομικό, μορφωτικό και πολιτιστικό. Δηλαδή βλέπω σέ κάθε λαό νά ἀντιπαλεύουν μιὰ λαϊκή πλειοψηφία και μιὰ λαϊκή μειοψηφία. Τό γεγονός ὅτι ἡ τελευταία κατέχει δυναμικά και ἄλλα ἐρείσματα, τό θεωρῶ δευτερευούσης σημασίας μπροστά στά μεγέθη, τή δύναμη και τήν ὁρμή μιᾶς πλειοψηφίας πού θά κατάφερνε νά ἐνωθεῖ σέ ἓνα ἐνιαῖο κίνημα, φτάνει ὅμως νά ἀποκτήσει τόν κατάλληλο φορέα πού θά πρέπει νά ξεπερνᾷ τὰ στενά ὅρια ἑνός κόμματος και νά ἔχει τό εὖρος ἑνός παλλαϊκοῦ-πανεθνικοῦ κινήματος.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΑΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Όμως, ἄρνηση σέ κάθε μορφή κομματικῆς ἐξουσίας ἐνέχει τόν κίνδυνο νά συνθλιβεῖς ἀνάμεσα στίς μυλόπετρες τοῦ πολιτικοῦ, κομματικοῦ και οικονομικοῦ κατεστημένου, χωρίς νά προφτάσεις νά δεῖς νά πραγματοποιεῖται τό ὄραμά σου: ὁ ἐνωμένος λαός. Όμως σ' αὐτή τή δεύτερη περίπτωση, ὑπάρχει τό θετικό στοιχεῖο ὅτι οἱ σπόροι πού ἔσπειρες εἶναι γνήσιοι –δέν ἔχουν πλαστικοποιηθεῖ ἀπό τίς παρενέργειες τῶν κομματικῶν σκοπιμοτήτων– και εἶναι δυνατόν νά δημιουργήσουν ἐνωτικά συμπλέγματα σέ ἄλλα ἐπίπεδα τοῦ κοινωνικοῦ γίγνεσθαι, ὅπως π.χ. στήν προώθηση τοῦ Ἰδεώδους, τῆς Ἠθικῆς, τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας και τῆς ὀμαδικῆς δημιουργικῆς συμμετοχῆς σέ καλλιτεχνικά δρώμενα ἑθνικοῦ μεγέθους. Και, τό πῖο σπουδαῖο ἴσως, τῆς δημιουργίας μιᾶς ψυχικῆς ἐθνικῆς ἐνότητας σέ πείσμα τῶν κάθε εἶδους ἐξουσιαστῶν.

Ἡ μοναδική πλέον ἐλπίδα ἐναπόκειται στίς νέες γενιές τῶν Ἑλλήνων. Σ' αὐτές πού δέν ἔχει φτάσει τό δηλητήριο ἀπό πενήντα και πλέον ἔτη ψεύδους και παραχάραξης τῆς νεότερης ἐλληνικῆς ἱστορίας. Γι' αὐτό πρέπει νά δοθεῖ ἀπόλυτη ἐθνική προτεραιότητα στήν ἐθνική μας αὐτογνωσία, στήν ἀποκατάσταση κατ' ἀρχάς τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας και στή συνέχεια στή διάδοσή της. Ἐξ οὗ και ἡ σημερινή ἐκστρατεία μου γιά τήν «Ἑπεράσπιση

τῆς Ἐθνικῆς μας Ταυτότητας» (13 Ἰανουαρίου 2010). Χρειάζεται ριζική ἀπομυθοποίηση. Αὐτός ὁ τομέας περιλαμβάνει τὴν ἀλήθεια ὡς πρὸς τὰ ἱστορικά γεγονότα, ὡς πρὸς τὰ δημόσια πρόσωπα, ὡς πρὸς τὰ ἔργα, τίς ἡμέρες καὶ τίς πράξεις-ἐνέργειες ὄλων τῶν Ἑλλήνων. Ἡ πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ συνεισφορά στὸν σύγχρονο πολιτισμὸ εἶναι ὑψηλὴ. Ὅμως κακοποιημένη, παραμορφωμένη καὶ ἄγνωστη. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἐπίσης κατάθεση τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων, σημαντικὴ. Ἀκόμα καὶ σέ θέματα παραγωγῆς καὶ συμβολῆς στὴν τεχνολογικὴ ἀνάπτυξη.

Τέλος, ἐνδείκνυται ἡ μελέτη τοῦ ἑλληνικοῦ ἦθους, τοῦ ἑλληνικοῦ τρόπου ζωῆς, τῆς ἐθνικῆς μας ψυχοσύνθεσης, ἰδιαίτερα σέ σύγκριση μὲ τίς σκληρὲς καὶ συχνὰ ἀπάνθρωπες κοινωνικὲς συνθῆκες καὶ σχέσεις τῶν λαῶν, εἰδικὰ τῆς μεταβιομηχανικῆς ἐποχῆς. Ὅπως ὅμως καὶ νὰ ἔχει τό πρᾶγμα, πιστεύω ὅτι οἱ νέοι, μὲ τό ἀλάνθαστο ἔνστικτό τους γιὰ ἀλήθεια, φῶς, εἰλικρίνεια, ὑπερηφάνεια, θὰ ὀδηγηθοῦν στό νὰ ξεχωρίσουν τό χρυσό ἀνάμεσα στίς πολύχρωμες χάντρες ἀπὸ φτηνό γυαλί, μὲ τίς ὁποῖες κάποιοι ἔχουν στολίσει ἀνάξια πρόσωπα καὶ ἀνύπαρκτα ἔργα. Οἱ Ἕλληνες νέοι τοῦ 2000 θὰ εἶναι περήφανοι γιὰ τὴ χώρα τους. Πρῶτα ἀπ' ὅλα γιατί δέν ὑπάρχει δεῦτερος λαός στή γῆ πού νὰ ἔγινε ὀλοκαύτωμα ἐθελούσια –καὶ ὄχι ὑποχρεωτικά, ὅπως οἱ Ἑβραῖοι– μόνο καὶ μόνο γιατί πίστεψε: Πίστεψε πρῶτα ἀπ' ὅλα στήν Ἑλλάδα καὶ μετὰ στίς μεγάλες ἀνθρώπινες ἀξίες! Πρέπει νὰ γίνεῖ κατανοητό καὶ νὰ ἀποδειχθεῖ ἱστορικά πῶς, ἂν ἡ Ἑλλάδα ἔμενε οὐδέτερη ὅπως ἡ Τουρκία, τόσο οἱ Ἰταλοί ὅσο καὶ οἱ Γερμανοὶ δέν ἐπρόκειτο νὰ μᾶς πειράξουν – κάτι ἀνάλογο ἔγινε ἄλλωστε καὶ μὲ τὴ Γαλλία τοῦ Πεταίν. Καὶ ὅπως συνέβη μὲ τὴν Τουρκία μετὰ τὸν πόλεμο καὶ λόγω τῆς στρατηγικῆς μας θέσης, θὰ μᾶς ὑπολόγιζαν οἱ σύμμαχοι θέλοντας καὶ μὴ. Ἐπομένως, τίς θυσίες τίς προκαλέσαμε (τίς ἐπιδιώξαμε) ἐμεῖς. Χαρίσαμε τὴν πρώτη νίκη στοὺς συμμάχους. Καθυστερήσαμε τὴν εἰσβολὴ στή Σοβιετικὴ Ἐνωση ἀλλάζοντας ἔτσι τὴν τύχη τοῦ πολέμου. Ἀντισταθῆκαμε μὲ ὅλα τὰ μέσα. Δέν πήγαμε ἐθελοντές νὰ ἐργαστοῦμε στή Γερμανία, ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι Εὐρωπαῖοι. Δέν δεχτήκαμε τὴν ἐπιστράτευση. Στό Ἀνατολικό Μέτωπο δέν συμμετεῖχε οὔτε ἓνας Ἕλληνας στρατιώτης, ἀντίθετα μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους Εὐρωπαίους. Γιὰ ὅλα αὐτὰ τιμωρηθήκαμε σκληρὰ. Νὰ γιατί ἡ σημερινὴ στάση τῶν Εὐρωπαίων εἶναι οὐσιαστικὰ ἀνήθικη. Καὶ γι' αὐτὸ ἀπαράδεκτη.

Δείχνοντας πῶς δέν κατανοοῦμε τό νόημα τῆς εὐρωπαϊκῆς στάσης, εἶναι σάν νὰ φτύνουμε πάνω στήν ἱστορία μας. Εἶναι σάν νὰ ξανασκοτώνομε τοὺς νεκροὺς μας. Εἶναι ἡ ἄρνηση τοῦ ἑαυτοῦ μας τοῦ ἀληθινοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ. Μόνον ὅσοι ἔμειναν παρατηρητές, ἀπόντες ἀπὸ τίς θυσίες

μας μπορούν νά δεχθούν αὐτήν τήν ΥΒΡΙΝ. Καί δυστυχῶς εἶναι σήμερα αὐτοί πού σέ ποσοστό 90% μᾶς κυβερνοῦν. Καί μόνον αὐτή ἡ βδελυρή παραχάραξη τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητος ἀποτελεῖ ἔγκλημα κατά τῆς Ἑλλάδος καί κατά τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀναρωτιέστε γιατί ἔγινε; Μόνο καί μόνο, γιατί κάθισαν πάνω στό σβέρο τοῦ λαοῦ μας μέ τό ἔτσι θέλω –καί φυσικά μέ τή βοήθεια τῶν ξένων– οἱ ἀπόντες, οἱ παρατηρητές καί συχνά οἱ συνεργάτες τῶν ἐχθρῶν μας. Πού πύκνωσαν τελικά τίς στρατιές τῶν καριεριστῶν, δηλαδή αὐτῶν πού ἔχουν ὡς ἐπάγγελμα τήν προσωπική τους προβολή, γιά τήν ὁποία ὅμως προϋπόθεση ἀποτελεῖ ἡ παραχάραξη τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας, μιᾶς καί οἱ ἴδιοι δέν χωροῦν μέσα σ' αὐτήν.